

Nederlandse architecten spelen een belangrijke rol op internationaal niveau. Er wordt mondiaal gekeken naar wat Nederlandse vakgenoten doen, omdat ze zich onderscheiden in ruimte- en lichtgebruik, efficiëntie en originaliteit. In deze aflevering van Dutch Design: Martine Schipper van schipperdouwesarchitectuur.

New Wave

Een organisch golvend dak van koper, midden in het Overijsselse boerenland aan het randje van Nijverdal. Geen alledaags gezicht, maar een lust voor het oog. Voor architect Martine Schipper van schipperdouwesarchitectuur, vielen alle ideeën na wat stoeien met de opdrachtgever opeens op hun plek.

TEKST NAN ROSENS FOTOGRAFIE JAN SCHARTMAN E.A.

Het begon allemaal met opdrachtgever Joep Gierveld: hij en z'n vrouw wilden graag nog eens zelf een huis bouwen, geheel naar hun smaak en met veel eigen inbreng. "Ik heb altijd gewerkt in de creatieve sector, zoals in de reclamewereld, dus ik had altijd nog de wens om een keer met mijn eigen ideeën een huis te bouwen," vertelt de gepensioneerde Gierveld: "Een organische vorm wilde ik, een golvend dak." Hij knutselde een maquette in elkaar van het huis dat hij en z'n vrouw in gedachten hadden voor het stuk land dat ze op de grens van de gemeente Nijverdal hadden gekocht.

"Er stond hier een vervallen Twentse boerderij die niet meer te redden was," vertelt hij terwijl hij op zijn land met wuivende, wilde voorjaarsbloemen wijst. "Maar de omgeving inspireerde ons tot het maken van een nieuw

organisch ontwerp, dat zou passen in dit adembenemende landschap. In stilte kijken we uit op de weren en ribben van natuurgebied het Wierdense Veld, langwerpige stroken water die in het verleden zijn ontstaan door veenaafgravingen. "Vanuit ons huis zien we de reeën lopen en laatst zagen we zelfs zeldzame brandganzen," fluistert Gierveld: "Eerst hadden we voor onze tuin een waterpartij à la Clingendael voor ogen, met stromende beekjes en rotsen. Maar op aanwijzing van een landschapsarchitect hebben we aan de andere kant van het huis een extra 'rib' gemaakt, die heel mooi past bij het Wierdense veld."

DROOMHUIS

Gierveld ging met z'n maquette naar de welstandscommissie en trof daar een enthousiaste

rayonarchitect die het in aanzet een mooi ontwerp vond. De man adviseerde Gierveld een architect in de arm te nemen om zijn droomhuis te realiseren. Daarvoor benaderde hij architect Martine Schipper, die een paar jaar eerder was afgestudeerd in Delft.

"En toen kwam Joep bij ons aankloppen, gewapend met z'n zelfgemaakte ontwerp en boordevol ideeën," vertelt Schipper: "Een geweldige en spannende opdracht." Zo wilde het echtpaar Gierveld een knus huis voor twee personen met een garage en een groot atelier voor Giervelds passie portretschilderen, en een golvend dak van keramische tegels, zoals je die in Spanje wel ziet. "In het begin was het even zoeken om de uitgesproken wensen en het ontwerp op elkaar af te stemmen," glimlacht Schipper. "Je gaat een

heel intensieve relatie aan. Zo'n proces gaat met horten en stoten." Volgens de architect was haar kantoor indertijd nog een beetje van de 'doosgeneratie': de rechthoekige, strakke ontwerpen die met lof werden overladen op de opleiding waren toch een beetje een modieuze generatie van bijna alle afgestudeerde bouwkundigen van de jaren '90. Nu ziet Schipper al weer meer (ook eigentijdse) kapvormen, maar toen was dat uitzondering. Schipper liet bij deze opdracht de doosvorm snel varen en probeerde een organische manier te vinden om het golvende dak te combineren met een speels en praktisch huis voor de opdrachtgevers.

GESPLETEN DAK

"Opeens was het er," straalt Gierveld: "Martine kwam na wat getouwtrek over en

weer opeens met een 3D-computertekening aanzetten die ons allemaal aansprak. Kijk: het aanzicht golft, het dak golft en als je binnen bent zie je die golf ook in het huis terugkomen." Architect Schipper ziet dat ook echt als de vondst: het idee om het golvende dak terug laten komen in de plattegrond. Met een computerprogramma had ze het hoogste punt van de kromming in het dak op de plattegrond van de woning laten bewegen, waardoor er op een bepaald punt een prachtige vorm ontstond. "Een ander idee was om het dak te laten slijten en bij die splitsing glas te plaatsen, waardoor er bijvoorbeeld in de woonkamer ook mooi licht van boven komt," legt Schipper uit.

Bij het binnengaan van de woning wijst Gierveld op de verschillende golvingen, niet alleen in het plafond boven ons, maar ook in

een gebogen wand, die door het hele huis meebeweegt. Aan de rechterhand scheidt de kromming woon- en eetgedeelte en meandert langs keuken en bijkeuken, door de hal naar het linkergedeelte van het huis. Hier is op het noorden het atelier van Gierveld, boven de garage en de sauna gebouwd, waardoor dit gedeelte twee woonlagen bevat. Via een trapje betreden we het ruime atelier, waar door grote ramen een mooi noorderlicht schijnt. Aan de oostkant van het pand is in een soort inham een buitenpatio gecreëerd, die beschutting biedt tegen de wind.

MATERIALEN

"Toen het definitieve ontwerp er eenmaal lag, zijn we meteen om de tafel gaan zitten met alle betrokken disciplines," zegt Schippers. "De aannemer, de timmer-

“Het is echt heel bijzonder geworden...”

specialisten, constructiemensen, isolatie-specialisten en deskundigen op gebied van ventilatie en klimaat, vooral om dat unieke dak voor elkaar te krijgen. Dat was een goede zet.” Want al snel bleek dat keramische tegels als dakbedekking in Nederland, maar vooral in zo’n open gebied, geen optie waren. Hemel en aarde hebben ze bewogen om een oplossing te vinden, maar elk soort keramiek vriest kapot in guur winterweer. Allerlei andere materialen passeerden de revue: plastic, riet, zink en koper. “Riet kon bijvoorbeeld niet vanwege te vlakke hellingen op sommige plaatsen en plastic zou niet erg bij de omgeving passen. Dus viel de keus op koper. Koper oogt heel natuurlijk en ‘vergroent’ op de lange duur ook mooi,” legt de architect uit: “Maar het is niet het gemakkelijkste materiaal voor een veelzijdig hellend dak!” Drie maanden kostte het om het koper op de houten dakconstructie te felsen. Een koper- en zinkspecialist uit Enschede knipte reep voor reep op maat uit ‘koperlappen’ van zo’n 50 centimeter breed. Eén of twee banen per dag konden er worden

gelegd, en zelfs dat was een hels karwei, beaamt ook bewoner Gierveld. Hij genoot van het bouwproces: eerst het opzetten van de stalen constructie, daaroverheen het traditionele timmerwerk waarbij alle latten, net als bij de bouw van een klassiek schip, vooraf werden kromgetrokken in de juiste vorm. Balkjes ertussen, isolatiemateriaal en nóg een laag hout voor de isolatie, want koper isoleert niet. Daarnaast moet koper zweven om het dak goed te laten ventileren: het vocht moet weg kunnen.

BESCHUTTING

“Een knap staaltje werk,” meent Gierveld: “Het resultaat is er dan ook naar, het is echt heel bijzonder geworden.” Maar zijn trots zit ook in de kleinere dingen, zoals de kozijnen die Schipper in de spouw heeft laten verzinken. Als je in huis zit zijn de ramen net schilderijen met een lijst en per seizoen wisselende voorstellingen. “Wij wilden een huis dat ons beschutting bood tegen het open en ruimtelijke gevoel van de velden buiten. Echt een hol om je in terug te kunnen trekken.” Om

die reden zijn de ramen op verzoek van de bewoners relatief klein gehouden. Ook het metselwerk stond niet in het oorspronkelijke plan, waarin het dak op grote glazen puien zweefde. “Maar uiteindelijk moet een ontwerp gericht zijn op de wensen van de opdrachtgever want die moet er zich thuis voelen. Een ontwerp moet je in mijn ogen zien als een maatpak, maar dan wel een vernieuwend maatpak,” lacht Schipper. Dus werden het tot ieders tevredenheid twee verschillende kleuren gebakken steen, staand en zonder verbond gemetseld, als een soort strakke tegenhanger van alle krommingen in het pand.

“En dat is de ontstaansgeschiedenis van villa ‘Koper in ‘t Veld’ te Nijverdal,” grapt Gierveld vanaf zijn favoriete plek voor de televisie in zijn ‘huiskamerhol’. “Het is een fijn huis.” Maar als nuchtere Twentse creatieveling kan hij het toch niet laten: “Het is heel mooi, maar het volgende kan altijd weer beter, het is nooit mooi genóeg.” ■

Meer informatie op de verkoopadressenpagina.